

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 27. 8. 2024
COM(2024) 325 final

2024/0212 (BUD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Taliansku,
Slovinsku, Rakúsku, Grécku a Francúzsku v súvislosti so šiestimi živelnými pohromami,
ku ktorým došlo v roku 2023**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Toto rozhodnutie sa týka mobilizácie Fondu solidarity Európskej únie (ďalej len „FSEÚ“) v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2012/2002¹ (ďalej len „nariadenie o FSEÚ“) vo výške 1 028 541 689 EUR s cieľom poskytnúť pomoc Taliansku, Slovinsku, Rakúsku, Grécku a Francúzsku v súvislosti so živelnými pohromami (povodňami), ktoré postihli tieto krajiny v priebehu roka 2023.

Túto mobilizáciu sprevádza presun DEC č. 08/2024, v ktorom sa navrhuje presun sumy 796 760 300 EUR z riadku európskej rezervy na solidaritu (ďalej len „ESR“) do operačného rozpočtového riadku FSEÚ, a to vo viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkoch. Okrem rozpočtových prostriedkov presunutých z riadku ESR je táto mobilizácia financovaná použitím sumy 37 073 004 EUR vo viazaných a v platobných rozpočtových prostriedkoch, ktoré už boli zahrnuté do všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2024, a sumy 194 708 385 EUR z rozpočtových prostriedkov všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2023, ktoré už boli vyplatené ako zálohy, a to v súlade s článkom 4a nariadenia o FSEÚ.

2. INFORMÁCIE A PODMIENKY

2.1 Taliansko – veľká živelná pohroma: región Emilia-Romagna

V období od 1. do 17. mája 2023 zažil taliansky región Emilia-Romagna mimoriadne intenzívne zrážky, ktoré viedli k povodňam.

Taliansko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Taliansko predložilo 24. júla 2023 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré krajinu postihli v máji 2023.
2. Taliansko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou z 1. mája 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.
3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Podľa odhadov talianskych orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou 8,5 mld. EUR. Táto suma presahuje prahovú hodnotu v prípade „veľkej živelnej pohromy“ pre Taliansko stanovenú na úrovni 3,8 mld. EUR pre rok 2023. Pohroma sa preto považuje za „veľkú živelnú pohromu“ podľa článku 2 ods. 2 nariadenia o FSEÚ.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie (Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>) zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 661/2014 z 15. mája 2014 (Ú. v. EÚ L 189, 27.6.2014, s. 143, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/661/oj>) a nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 461/2020 z 30. marca 2020 (Ú. v. EÚ L 99, 31.3.2020, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/461/oj>).

6. Taliansko požiadalo o vyplatenie zálohy na predpokladaný príspevok podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ. Na základe predbežného posúdenia Komisia dospela k záveru, že podmienky na vyplatenie zálohy z FSEÚ boli splnené. Na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie C(2023) 7823 z 13. novembra 2023 bola preto poskytnutá záloha vo výške 94 708 385 EUR. Záloha bola Taliansku vyplatená 29. novembra 2023.
7. V období od 1. do 17. mája 2023 bol taliansky región Emilia-Romagna zasiahnutý silnými zrážkami, ktoré viedli k povodniam. Postihnutých bolo sedem provincií v stredovýchodnom sektore regiónu, pričom najmä v kopcovitých a horských oblastiach boli zaznamenané mimoriadne intenzívne zrážky a kumulatívne úhrny zrážok. Celkový kumulatívny úhrn zrážok zaznamenaný počas celého trvania udalosti predstavoval medzi 200 a 500 mm. Dôsledky následných povodní boli závažné. Okrem rozsiahlych hospodárskych strát spôsobených zničením infraštruktúr a poškodením verejného aj súkromného majetku prišlo o život 14 ľudí. Extrémne meteorologické podmienky vyvolali viac ako 1 500 zosuvov pôdy, čo spôsobilo rozsiahle škody na cestách a budovách, sieťovej infraštruktúre a vodných tokoch.
8. Talianske orgány požiadali o pomoc prostredníctvom mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany. Taliansko požiadalo o štyri moduly vysokokapacitného odčerpávania. Po aktivácii mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany Slovensko, Slovinsko, Francúzsko a Belgicko poskytli podporu v zaplavených oblastiach. Na identifikáciu postihnutých oblastí bol aktivovaný systém rýchleho mapovania núdzových situácií a systém rizík a obnovy v rámci európskej služby Copernicus na riadenie núdzových situácií a vnútroštátny systém ASI-COSMO-Skymed.
9. Taliansko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 681,8 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpísalo podľa typu opatrenia. Najväčšia časť nákladov na núdzové opatrenia sa týka zabezpečenia preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva a dosahuje výšku 293,7 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti energetiky, vodného hospodárstva, odpadových vôd, telekomunikácií, dopravy, zdravotníctva a vzdelávania, a to vo výške 220,5 mil. EUR. Tretia najväčšia časť nákladov dosahujúca výšku 85,7 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou. Štvrtá najväčšia časť nákladov vo výške 82,0 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb.
10. Taliansko transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík (ďalej len „smernica 2007/60/ES“)² prostredníctvom legislatívneho dekrétu č. 49 z 23. februára 2010. V legislatívnom dekréte č. 49/2010 sa uvádza, že pre oblasti identifikované podľa toho istého právneho predpisu je potrebné prijať mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.
11. Ku dňu predloženia žiadosti nebolo Taliansko predmetom konania o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy.
12. Talianske orgány neuviedli žiadne poistné krytie oprávnených nákladov.

² Ú. v. EÚ L 288, 6.11.2007, s. 27, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj>.

2.2 Slovinsko – veľká pohroma: povodeň

Od 3. do 6. augusta 2023 postihli Slovinsko silné dažde, ktoré viedli k povodňam v celej krajine.

Slovinsko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Slovinsko predložilo 20. októbra 2023 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré krajinu postihli v auguste 2023.
2. Slovinsko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou zo 4. augusta 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.
3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Podľa odhadov slovinských orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou takmer 10,0 mld. EUR. Komisia akceptovala 7,3 mld. EUR ako plauzibilné celkové priame škody. Táto suma presahuje prahovú hodnotu v prípade „veľkej živeľnej pohromy“ pre Slovinsko vo výške 0,6 % jeho hrubého národného dôchodku, ktorá v roku 2023 predstavovala 308,8 mil. EUR. Pohroma sa preto považuje za „veľkú živelnú pohromu“ podľa článku 2 ods. 2 nariadenia o FSEÚ.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.
6. Slovinsko požiadalo o vyplatenie zálohy na predpokladaný príspevok podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ. Na základe predbežného posúdenia Komisia dospela k záveru, že podmienky na vyplatenie zálohy z FSEÚ boli splnené. Na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie C(2023) 8168 z 23. novembra 2023 bola preto poskytnutá záloha vo výške 100 mil. EUR. Záloha bola Slovinsku vyplatená 11. decembra 2023.
7. Silný systém nízkeho tlaku vzduchu spôsobil v období od 3. do 6. augusta 2023 rozsiahle zrážky. Silné zrážky a prívalové dažde spôsobili rozsiahle povodne, zosuvy pôdy a zosuvy bahna. Väčšina zrážok bola nameraná v severnej polovici Slovinska, a to v objeme 150 – 200 mm. Povodeň bola mimoriadne veľká, keďže sa dotkla troch najväčších slovinských riek. Veľké množstvo vody zničilo cesty, mosty, vodovodnú infraštruktúru, kanalizácie, elektrické vedenia, viacero domov a mestských oblastí, ako aj poľnohospodársku pôdu.
8. Slovinské orgány požiadali o pomoc prostredníctvom mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany, Koordinačného centra pre reakcie na núdzové situácie (ERCC), ako aj NATO prostredníctvom euroatlantického koordinačného centra pre reakcie na katastrofy (EADRCC). Pomoc ponúklo 12 členských štátov EÚ a niekoľko tretích krajín.
9. Slovinsko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 6 786,0 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpísalo podľa typu opatrenia. Najväčšia časť nákladov sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti vodného hospodárstva, odpadových vôd, telekomunikácií, dopravy, zdravotníctva a vzdelávania, a to vo výške 5 089,0 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov na núdzové opatrenia dosahujúca výšku 853,2 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou. Tretia najväčšia časť nákladov sa týka zabezpečenia

preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva a dosahuje výšku 816,2 mil. EUR. Štvrtá najväčšia časť nákladov vo výške 27,2 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb.

10. Slovinsko transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES prostredníctvom slovinského zákona o vodách v roku 2008 (článok 1 ods. 4 bod 4).
11. Ku dňu predloženia žiadosti nebolo Slovinsko predmetom konania o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy.
12. Slovinské orgány uviedli, že sa odhaduje, že 4,7 % odhadovanej škody môže byť uhradených z poistenia.

2.3 Rakúsko – pohroma v susednom štáte: povodeň

Od 3. do 6. augusta 2023 postihli Rakúsko silné dažde, ktoré viedli k povodňam v regiónoch južného Rakúska.

Rakúsko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Rakúsko predložilo 19. októbra 2023 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré krajinu postihli v auguste 2023.
2. Rakúsko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou z 3. augusta 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.
3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Rakúske orgány predložili žiadosť v rámci kritéria pohromy v „susednom štáte“, a to v zmysle článku 2 ods. 4 nariadenia o FSEÚ, v ktorom sa stanovuje, že pomoc z FSEÚ sa môže mobilizovať aj v prípade akejkoľvek živelnej pohromy v oprávnenom štáte, ktorá je veľkou živelnou pohromou aj v susednom oprávnenom štáte. Podľa odhadov rakúskych orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou 208,0 mil. EUR. Keďže tá istá živelná pohroma sa v Slovinsku, susednom oprávnenom štáte, považuje za „veľkú živelnú pohromu“, žiadosť Rakúska je oprávnená na príspevok z FSEÚ podľa článku 2 ods. 4 nariadenia o FSEÚ.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.
6. Rakúsko nepožiadalo o vyplatenie zálohy podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ.
7. Od 3. do 6. augusta 2023 spôsobili silné dažde mnohé škody na verejných a súkromných infraštruktúrach v južnom Rakúsku, najmä v Dolnom Korutánsku a Štajersku. Dážď zaplavil budovy, pivnice, garáže, lesy, polia a vyvolal viac ako 900 zosuvov bahna a pôdy. Škody spôsobené búrkami sa dotkli viac ako 120 komunít; pričom boli zaznamenané aj izolované výpadky elektrickej energie v dôsledku vysokých úrovní podzemných vôd. Ďalšie škody boli hlásené v susedných spolkových krajinách ako Salzburg a Burgenland.
8. Rakúsko nepožiadalo o pomoc prostredníctvom Koordináčného centra EÚ pre reakcie na núdzové situácie.

9. Rakúsko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 76,5 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpísalo podľa typu opatrenia. Najväčšia časť nákladov sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti energetiky, vodného hospodárstva, odpadových vôd a dopravy, a to vo výške 65,6 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov na núdzové operácie sa týka zabezpečenia preventívnej infraštruktúry vo výške 9,7 mil. EUR. Tretia najväčšia časť nákladov vo výške 0,8 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb. Štvrtá najväčšia časť nákladov dosahujúca výšku 0,4 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou.
10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES bola transponovaná do rakúskeho práva zmenou zákona o vode z roku 2011 (spolková zbierka zákonov I č. 14/2011).
11. Ku dňu predloženia žiadosti nebolo Rakúsko predmetom konania o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy.
12. Rakúske orgány neuviedli žiadne poistné krytie oprávnených nákladov.

2.4 Grécko – veľká pohroma: cyklón

V období od 4. do 11. septembra 2023 bolo Grécko zasiahnuté stredomorskou búrkou „Daniel“, ktorá spôsobila silné dažde a viedla k povodniam na viacerých miestach v strednom Grécku, najmä v regióne Tesália.

Grécko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Grécko predložilo 20. novembra 2023 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré krajinu postihli v septembri 2023.
2. Grécko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou zo 4. septembra 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.
3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Podľa odhadov gréckych orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou 2,3 mld. EUR. Táto suma presahuje prahovú hodnotu v prípade „veľkej živelnej pohromy“ pre Grécko vo výške 0,6 % jeho hrubého národného dôchodu, ktorá v roku 2023 predstavovala 1,1 mld. EUR. Pohroma sa preto považuje za „veľkú živelnú pohromu“ podľa článku 2 ods. 2 nariadenia o FSEÚ.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.
6. Grécko požiadalo o vyplatenie zálohy na predpokladaný príspevok podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ. Na základe predbežného posúdenia Komisia dospela k záveru, že podmienky na vyplatenie zálohy z FSEÚ boli splnené. Na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie C(2024) 505 z 23. januára 2024 bola preto poskytnutá záloha vo výške 25 382 237 EUR. Záloha bola Grécku vyplatená 8. februára 2024.
7. V období od 4. do 11. septembra 2023 došlo k intenzívnej a rozsiahlej meteorologicko-hydrologickej udalosti charakterizovanej silnými a pretrvávajúcimi zrážkami, čo viedlo ku katastrofickým povodniam na viacerých miestach v strednom

Grécku, najmä v regióne Tesália. Celkový kumulatívny úhrn zrážok zaznamenaný počas celého trvania udalosti predstavoval medzi 400 a 1000 mm. Počas udalosti zaznamenala väčšina regiónu také množstvo zrážok, ktoré je porovnateľné s celkovým priemerným ročným úhrnom zrážok. Prívalové dažde spôsobili veľké povodne v strednom Grécku, čo viedlo k zaplaveniu rozsiahlych regiónov. Povodne spôsobili masívne poničenie infraštruktúry, premenili ulice na rieky, zničili budovy a mosty a zanechali celé dediny zaplavené. Okrem rozsiahlych hospodárskych strát spôsobených zničením infraštruktúr a poškodením verejného aj súkromného majetku prišlo o život 17 ľudí.

8. Grécke orgány nepožiadali o pomoc prostredníctvom mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany.
9. Grécko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 1 941,0 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpísalo podľa typu opatrenia. Najväčšia časť nákladov sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti energetiky, vodného hospodárstva, odpadových vôd, telekomunikácií, dopravy a vzdelávania, a to vo výške 1 657,0 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov na núdzové opatrenia dosahujúca výšku 230,6 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou. Tretia najväčšia časť nákladov vo výške 42,8 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb. Štvrtá najväčšia časť nákladov sa týka zabezpečenia preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva a dosahuje výšku 11,4 mil. EUR.
10. Grécko transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES do svojho vnútroštátneho právneho systému prostredníctvom spoločného ministerského rozhodnutia KYA 31822/1542/E130/2010 (ΦΕΚ Β' 1108/21.07.2010).
11. Ku dňu predloženia žiadosti bolo Grécko predmetom dvoch konaní o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy. Vec INFR(2021)2254 v súvislosti s aktualizáciou máp povodňového rizika a povodňového ohrozenia, ako sa vyžaduje v smernici 2007/60/ES, bola uzavretá 24. apríla 2024. Vec INFR(2022)2191 bola 13. marca 2024 postúpená Súdnemu dvoru Európskej únie z dôvodu nedokončenia revízie gréckych plánov manažmentu povodia podľa požiadaviek rámcovej smernice o vode (smernica 2000/60/ES) a plánov manažmentu povodňových rizík podľa požiadaviek smernice o povodniach (smernica 2007/60/ES).
12. Grécke orgány neuviedli žiadne poistné krytie oprávnených nákladov.

2.5 Taliansko – regionálna pohroma: povodne v regióne Toskánsko

V období od 25. októbra do 10. novembra 2023 boli v talianskom regióne Toskánsko zaznamenané mimoriadne intenzívne zrážky, ktoré viedli k prívalovým povodniam.

Taliansko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Taliansko predložilo 19. januára 2024 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré postihli región Toskánska v októbri a novembri 2023.
2. Taliansko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou z 29. októbra 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.

3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Udalosť bola v žiadosti prezentovaná ako „regionálna živelná pohroma“, ktorá sa v článku 2 ods. 3 nariadenia o FSEÚ vymedzuje ako akákoľvek živelná pohroma, ktorej následkom sú v regióne na úrovni NUTS 2 oprávneného štátu priame škody presahujúce 1,5 % hrubého domáceho produktu (HDP) uvedeného regiónu. Podľa odhadov talianskych orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou 2,7 mld. EUR. Táto suma predstavuje približne 2,4 % HDP regiónu Toskánsko a presahuje uvedenú uplatniteľnú prahovú hodnotu pre „regionálnu pohromu“, ktorá pre región Toskánsko v roku 2024 predstavuje 1,7 mld. EUR.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.
6. Taliansko nepožiadalo o vyplatenie zálohy podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ.
7. V období od 25. októbra do 10. novembra 2023 bol taliansky región Toskánsko zasiahnutý extrémnym množstvom zrážok v relatívne krátkom čase, a to najmä v provinciách Prato, Florencia, Pisa, Pistoia a Livorno. Dážď a sprievodný silný vietor vyvolali prívalové povodne a zosuvy pôdy. Dôsledky následných povodní boli závažné. Udalosť spôsobila značné hospodárske škody, zahynulo sedem ľudí a tisíce ľudí museli opustiť svoje domovy.
8. Talianske orgány nepožiadali o pomoc prostredníctvom mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany. Talianske oddelenie civilnej ochrany však informovalo ERCC Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre civilnú ochranu a operácie humanitárnej pomoci o pokroku v oblasti zvládania katastrof.
9. Taliansko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 175,6 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpisalo podľa typu opatrenia. Najväčšia časť nákladov na núdzové opatrenia sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti energetiky, vodného hospodárstva, odpadových vôd, telekomunikácií, dopravy, zdravotníctva a vzdelávania, a to vo výške 74,3 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov vo výške 49,0 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb. Tretia najväčšia časť nákladov sa týka zabezpečenia preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva a dosahuje výšku 26,4 mil. EUR. Štvrtá najväčšia časť nákladov dosahujúca výšku 26,0 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou.
10. Taliansko transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES prostredníctvom legislatívneho dekrétu č. 49 z 23. februára 2010 o vykonávaní smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík. V legislatívnom dekréte č. 49/2010 sa uvádza, že pre oblasti identifikované podľa toho istého právneho predpisu je potrebné prijať mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.
11. Ku dňu predloženia žiadosti nebolo Taliansko predmetom konania o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy.
12. Talianske orgány neuviedli žiadne poisťné krytie oprávnených nákladov.

2.6 Francúzsko – regionálna pohroma: povodeň

V období od 2. do 9. novembra 2023 bol bývalý región Nord-Pas-de-Calais v rámci francúzskeho regiónu Hauts-de-France zasiahnutý silnými dažďami, ktoré spôsobili povodne.

Francúzsko následne požiadalo o finančnú pomoc z FSEÚ.

1. Francúzsko predložilo 24. januára 2024 žiadosť o finančný príspevok z FSEÚ na financovanie núdzových opatrení a opatrení na obnovu po povodniach, ktoré krajinu postihli v novembri 2023.
2. Francúzsko požiadalo o príspevok z FSEÚ v rámci lehoty 12 týždňov od prvých škôd, ktoré boli spôsobené pohromou z 2. novembra 2023. Žiadosť obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 4 nariadenia o FSEÚ.
3. V tomto prípade ide o živelnú pohromu, a preto patrí do oblasti pôsobnosti FSEÚ.
4. Udalosť bola v žiadosti prezentovaná ako „regionálna živelná pohroma“, ktorá sa v článku 2 ods. 3 nariadenia o FSEÚ vymedzuje ako akákoľvek živelná pohroma, ktorej následkom sú v regióne na úrovni NUTS 2 oprávneného štátu priame škody presahujúce 1,5 % hrubého domáceho produktu (HDP) uvedeného regiónu. Podľa odhadov francúzskych orgánov predstavujú celkové priame škody spôsobené touto pohromou 1,9 mld. EUR. Táto suma predstavuje približne 1,64 % HDP bývalého regiónu Nord-Pas-de-Calais³ a presahuje uvedenú uplatniteľnú prahovú hodnotu pre „regionálnu pohromu“, ktorá pre bývalý región Nord-Pas-de-Calais v roku 2024 predstavuje 1,8 mld. EUR⁴.
5. Celkové priame škody tvoria základ pre výpočet výšky finančného príspevku z FSEÚ. Tento finančný príspevok možno použiť iba na základné núdzové opatrenia a opatrenia na obnovu v zmysle článku 3 nariadenia o FSEÚ.
6. Francúzsko požiadalo o vyplatenie zálohy na predpokladaný príspevok podľa článku 4a nariadenia o FSEÚ. Na základe predbežného posúdenia Komisia dospela k záveru, že podmienky na vyplatenie zálohy z FSEÚ boli splnené. Na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie C(2024) 3873 z 6. júna 2024 bola preto poskytnutá záloha vo výške 11 690 767 EUR. Záloha bola Francúzsku vyplatená 14. júna 2024.
7. V období od 2. do 9. novembra 2023 bol bývalý región Nord-Pas-de-Calais v rámci francúzskeho regiónu Hauts-de-France zasiahnutý silnými dažďami, ktoré v niektorých oblastiach dosiahli 271 mm. Okolnosti viedli k rýchlemu zvýšeniu hladiny riek v krátkom čase a k vyliatiu veľkých riek z ich korýt. Dôsledky udalosti boli závažné, došlo k mnohým zosuvom bahna a k následnému uzavretiu ciest. Pohroma spôsobila značné hospodárske škody, tisíce ľudí museli opustiť svoje domovy.
8. Francúzske orgány požiadali o pomoc prostredníctvom mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany. Pomoc ponúklo Holandsko.
9. Francúzsko odhadlo náklady na opatrenia oprávnené podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o FSEÚ na 160,2 mil. EUR, pričom tieto náklady rozpísalo podľa typu

³ Nord-Pas de Calais je región na úrovni NUTS 2, ktorý zodpovedá jednému z dvoch bývalých regiónov (regióny Nord-Pas de Calais a Pikardia), ktoré sa v roku 2016 zlúčili do regiónu Hauts-de-France.

⁴ Žiadosť bola predložená v roku 2024, preto je uplatniteľnou prahovou hodnotou prahová hodnota pre rok 2024.

opatrenia. Najväčšia časť nákladov na núdzové opatrenia sa týka opätovného sfunkčnenia infraštruktúry a zariadení v oblasti energetiky, vodného hospodárstva, odpadových vôd, telekomunikácií, dopravy, zdravotníctva a vzdelávania, a to vo výške 120,1 mil. EUR. Druhá najväčšia časť nákladov dosahujúca výšku 19,3 mil. EUR sa týka vyčistenia oblasti zasiahnutej pohromou. Tretia najväčšia časť nákladov sa týka zabezpečenia preventívnej infraštruktúry a opatrení na ochranu kultúrneho dedičstva a dosahuje výšku 10,8 mil. EUR. Štvrtá najväčšia časť nákladov vo výške 10,0 mil. EUR sa týka dočasného ubytovania a záchranných služieb.

10. Francúzsko transponovalo smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES prostredníctvom legislatívneho dekrétu č. 2011-227 z 2. marca 2011 o vykonávaní smernice 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík.
11. Ku dňu predloženia žiadosti nebolo Francúzsko predmetom konania o nesplnení povinnosti v súvislosti s právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa povahy pohromy.
12. Francúzske orgány neuviedli žiadne poistné krytie oprávnených nákladov.

2.7 Záver

Na základe uvedených skutočností a po posúdení predložených informácií Komisia dospela k záveru, že pohromy uvedené v žiadostiach predložených Talianskom, Slovinskom, Rakúskom, Gréckom a Francúzskom spĺňajú podmienky stanovené v nariadení na mobilizáciu FSEÚ.

3. FINANCOVANIE

Nariadenie Rady (EÚ, EURATOM) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027⁵ (ďalej len „nariadenie o VFR“), umožňuje mobilizovať FSEÚ v kontexte rezervy na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR). V bode 10 Medziinštitucionálnej dohody zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení⁶, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov sa stanovujú spôsoby mobilizácie FSEÚ v kontexte SEAR.

Keďže solidarita bola ústredným motívom zriadenia FSEÚ, Komisia zastáva názor, že pomoc by mala mať progresívny charakter. V dôsledku toho by sa mala na časť škôd, ktorá presahuje prahovú hodnotu pre mobilizáciu FSEÚ v prípade „**veľkej živelnéj pohromy**“ (t. j. 0,6 % HND alebo 3 mld. EUR v cenách roku 2011, podľa toho, ktorá suma je nižšia, pozri článok 2 ods. 2 nariadenia o FSEÚ), uplatniť vyššia intenzita pomoci, ako na tú časť škôd, ktorá je pod prahovou hodnotou.

To znamená, že výška pomoci pre krajinu postihnutú pohromou, ktorá spĺňa podmienky pre „veľkú živelnú pohromu“, sa vypočíta sčítaním dvoch súm: 2,5 % celkových priamych škôd pod prahovou hodnotou a 6 % v prípade časti celkových priamych škôd nad prahovou hodnotou.

⁵ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

⁶ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj.

Sadzba uplatňovaná na vymedzenie súm pomoci na „**regionálne živelné pohromy**“, ktoré sú pod vnútroštátnou prahovou hodnotou, predstavuje 2,5 % celkových priamych škôd. Okrem toho podľa článku 2 ods. 4 nariadenia o FSEÚ sa pomoc z FSEÚ môže mobilizovať aj v prípade akejkoľvek živelné pohromy v oprávnenom štáte, ktorá je veľkou živelnou pohromou aj v susednom oprávnenom štáte. Pri podávaní žiadosti o pomoc z FSEÚ na základe kritéria pohromy v „susednom štáte“ neexistujú žiadne prahové hodnoty pre utrpené celkové priame škody. Sadzba uplatňovaná na vymedzenie výšky pomoci v prípade kritéria pohromy v „susednom štáte“ je rovnaká ako v prípade „regionálnej pohromy“, t. j. 2,5 % celkových priamych škôd. Príspevok nesmie prekročiť odhadované celkové náklady na oprávnené opatrenia.

Metodika na výpočet pomoci bola stanovená vo výročnej správe o FSEÚ za obdobie rokov 2002 – 2003 a následne schválená Radou a Európskym parlamentom. Komisia preto navrhuje rozpočtovému orgánu mobilizovať tieto sumy pre všetkých šesť žiadostí:

Pohroma	Celkové priame škody (v EUR)	Prahová hodnota pre pohromu (v EUR)	2,5 % celkových priamych škôd (v EUR)	2,5 % celkových priamych škôd do výšky prahovej hodnoty pre veľké pohromy (v EUR)	6 % priamych škôd nad prahovú hodnotu pre veľké pohromy (v EUR)	Navrhovaná výška pomoci z FSEÚ (v EUR)	Záloha (v EUR)	Zostatok, ktorý sa má vyplatiť (v EUR)
		<i>regionálna/veľká</i>	<i>regionálna pohroma</i>	<i>výpočet pomoci v prípade veľkej pohromy</i>				
Taliansko (Emília-Romagna) – povodeň (veľká pohroma)	8 533 315 251	3 804 725 000	neuplatňuje sa	95 118 125	283 715 415	378 833 540	94 708 385	284 125 155
Slovinsko – povodeň (veľká pohroma)	7 320 232 816	308 826 000	neuplatňuje sa	7 720 650	420 684 409	428 405 059	100 000 000	328 405 059
Rakúsko – povodeň (susedný štát)	207 969 814	neuplatňuje sa	5 199 245	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	5 199 245	neuplatňuje sa	5 199 245
Grécko – povodeň (veľká pohroma)	2 325 232 656	1 085 286 000	neuplatňuje sa	27 132 150	74 396 799	101 528 949	25 382 237	76 146 712
Taliansko (Toskánsko) – povodeň (regionálna pohroma)	2 712 473 053	1 719 230 000	67 811 826	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	67 811 826	neuplatňuje sa	67 811 826
Francúzsko – povodeň (regionálna pohroma)	1 870 522 773	1 839 110 000	46 763 069	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	46 763 069	11 690 767	35 072 302
SPOLU						1 028 541 689	231 781 389	796 760 300

Nariadenie Rady 2024/765⁷ z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027, rozdelil

⁷ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

rezervu na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR) na dva samostatné nástroje: európsku rezervu na solidaritu a rezervu na núdzovú pomoc. Európska rezerva na solidaritu s ročnou sumou 1 016 mil. EUR (v cenách roku 2018, čo zodpovedá 1 144,2 mil. EUR v cenách roku 2024) sa použije na pomoc pri reakcii na núdzové situácie, na ktoré sa vzťahuje FSEÚ.

S cieľom zabrániť predčasnému vyčerpaniu ročných pridelených prostriedkov sa v článku 3 ods. 7 nariadenia o FSEÚ a v článku 9 ods. 2 druhom pododseku zmeneného nariadenia o VFR stanovuje, že 25 % ročných pridelených prostriedkov FSEÚ (t. j. 286 mil. EUR na rok 2024) zostane každý rok k 1. októbru k dispozícii.

V súlade s článkom 4a ods. 4 nariadenia o FSEÚ bola suma 50 000 000 EUR už zahrnutá do všeobecného rozpočtu EÚ na rok 2024 (vo viazaných a platobných rozpočtových prostriedkoch) na vyplatenie možných záloh.

Maximálna suma, ktorú môže FSEÚ použiť z pridelených prostriedkov európskej rezervy na solidaritu na rok 2024 v tejto fáze, je 808 135 764 EUR, čo umožňuje pokryť platobné potreby tejto mobilizácie.

Suma, ktorá je k dispozícii v rámci FSEÚ v roku 2024:	
Celkové ročné prostriedky pridelené na FSEÚ na rok 2024	1 144 181 018
Tranža k dispozícii po 1. októbri (-)	286 045 254
Prostriedky vyhradené na zálohové platby (-)	50 000 000
Suma k dispozícii pred 1. októbrom	808 135 764
Suma, ktorá sa má použiť na túto mobilizáciu	796 760 300

Komisia v roku 2024 už Grécku vyplatila zo sumy 50 000 000 EUR, ktorá už bola zahrnutá do všeobecného rozpočtu EÚ rok 2024 na zálohové platby, zálohu vo výške 25 382 237 EUR v súvislosti s povodňami spôsobenými cyklónom „Daniel“ a Francúzsku v súvislosti s povodňami v bývalom regióne Nord-Pas-de-Calais zálohu vo výške 11 690 767 EUR. Zostávajúca suma, ktorá je k dispozícii na zálohy, teda predstavuje 12 926 996 EUR.

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Taliansku, Slovinsku, Rakúsku, Grécku a Francúzsku v súvislosti so šiestimi živelnými pohromami, ku ktorým došlo v roku 2023

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie⁸, a najmä na jeho článok 4 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Rady 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027⁹, a najmä na jeho článok 9,

so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení¹⁰, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov, a najmä na jej bod 10,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Cieľom Fondu solidarity Európskej únie (ďalej len „fond“) je umožniť Únii reagovať rýchlym, účinným a pružným spôsobom na núdzové situácie a prejavíť solidaritu s obyvateľmi oblastí postihnutých veľkými alebo regionálnymi živelnými pohromami alebo s obyvateľmi čeliacimi závažnému ohrozeniu verejného zdravia.
- (2) Fond nesmie prekročiť stropy stanovené v článku 9 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 2020/2093 zmeneného nariadením (EÚ, Euratom) 2024/765¹¹.
- (3) Taliansko predložilo 24. júla 2023 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne v regióne Emilia-Romagna, ku ktorým došlo v máji 2023.
- (4) Slovinsko predložilo 20. októbra 2023 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne, ku ktorým došlo v auguste 2023.
- (5) Rakúsko predložilo 19. októbra 2023 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne, ku ktorým došlo v auguste 2023.

⁸ Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

⁹ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj.

¹¹ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>).

- (6) Grécko predložilo 20. novembra 2023 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne, ku ktorým došlo v septembri 2023.
- (7) Taliansko predložilo 19. januára 2024 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne v regióne Toskánsko, ku ktorým došlo v októbri a novembri 2023.
- (8) Francúzsko predložilo 24. januára 2024 žiadosť o mobilizáciu fondu v nadväznosti na povodne, ku ktorým došlo v novembri 2023.
- (9) Uvedené žiadosti spĺňajú podmienky na poskytnutie finančného príspevku z fondu stanovené v článku 4 nariadenia (ES) č. 2012/2002.
- (10) Fond by sa mal preto mobilizovať s cieľom poskytnúť finančný príspevok Taliansku, Slovinsku, Rakúsku, Grécku a Francúzsku.
- (11) S cieľom minimalizovať čas potrebný na mobilizáciu fondu by sa toto rozhodnutie malo uplatňovať odo dňa jeho prijatia,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V rámci všeobecného rozpočtu Únie sa v súvislosti so živelnými pohromami mobilizuje Fond solidarity Európskej únie vo forme viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov, a to v tejto výške:

- a) suma 378 833 540 EUR sa poskytne Taliansku v súvislosti s povodňami v regióne Emilia-Romagna, ku ktorým došlo v máji 2023;
- b) suma 428 405 059 EUR sa poskytne Slovinsku v súvislosti s povodňou, ku ktorej došlo v auguste 2023;
- c) suma 5 199 245 EUR sa poskytne Rakúsku v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v auguste 2023;
- d) suma 101 528 949 EUR sa poskytne Grécku v súvislosti s povodňami, ku ktorým došlo v septembri 2023;
- e) suma 67 811 826 EUR sa poskytne Taliansku v súvislosti s povodňami v regióne Toskánsko, ku ktorým došlo v októbri a novembri 2023;
- f) suma 46 763 069 EUR sa poskytne Francúzsku v súvislosti s povodňami v bývalom regióne Nord-Pas-de-Calais, ku ktorým došlo v novembri 2023;

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od [*dátum prijatia*]*.

V Bruseli

Za Európsky parlament

Za Radu

* Dátum vloží Parlament pred uverejnením v Ú. v. EÚ.